

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЖАС ҒАЛЫМДАР КЕҢЕСІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2016» атты
XI Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XI Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2016»

PROCEEDINGS
of the XI International Scientific Conference
for students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION - 2016»

2016 жыл 14 сәуір
Астана

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2016»
атты XI Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XI Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2016»**

**PROCEEDINGS
of the XI International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2016»**

2016 жыл 14 сәуір

Астана

ӘӨЖ 001:37(063)

КБЖ 72:74

Ғ 96

Ғ96 «Ғылым және білім – 2016» атты студенттер мен жас ғалымдардың XI Халық. ғыл. конф. = XI Межд. науч. конф. студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2016» = The XI International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2016» . – Астана: <http://www.enu.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2016. – б. (қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-764-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

ӘӨЖ 001:37(063)

КБЖ 72:74

ISBN 978-9965-31-764-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2016

Список использованных источников:

1. Назарбаев Н.А. Стратегия Казахстан – 2030: Процветание, безопасность, улучшение благосостояние всех казахстанцев: Послание Президента страны народу Казахстана [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.akorda.kz>
2. Иохин В.Я. Экономическая теория: учебник. – М.: ВЛАДОС, 2003.–343 с.
3. Уровень жизни населения в Казахстане: статистический сборник /под ред. А. Смаилова. - Астана, 2011. - 242 с.
4. [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.belstat.gov.by>
5. Бурова Н. В. Вопросы взаимосвязи системы высшего образования и формирования предпринимательской этики //Проблемы современной экономики, N 1 (41), 2012. -С.381 – 383
6. Рашидова С.М., Рашидханова А.А., Муслимов А.А. Молодежный рынок труда в переходной экономике России// Сборник материалов Всероссийской заочной научно-практической конференции «Содействие профессиональному становлению личности и трудоустройству молодых специалистов в современных условиях» (Белгород, 15 – 18 декабря 2009 г.).С.250

ӘОЖ 331.5.024.5

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ НАРЫҒЫН ТАЛДАУ

Тлеукиева Айжан Ардаковна

aizhan_ardakovna@mail.ru

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің магистранты,
Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекші: э.ғ.к., профессор Рыспекова М.О.

Жұмыспен қамтудың белсенді саясатын жүргізу Қазақстан Республикасының Үкіметі қызметінің негізгі әлеуметтік басымдықтарының бірі болып табылады. Жұмыспен лайықты қамтуды қамтамасыз ету – халықты әлеуметтік қорғаудың негізі, адам ресурстары әлеуетін дамыту және іске асырудың маңызды шарты, қоғамдық байлықтың артуы мен өмір сүру сапасын жақсартудың басты құралы. Еңбекке жарамды адамдарды жұмыспен қамту аса күрделі әрі мемлекеттік маңызды мәселе. Нарыққа жағдайында бұл мәселе экономикалық өмір тіршілігінде өткір және батыл қойылған саяси және әлеуметтік мақсаттарға жетудің шартты жағдайларының бірі. Жұмыспен қамту мәселелері қолда бар еңбек потенциалын сақтауды, көбейтуді және тиімді пайдалануды көздейтін қазақстан экономикасы үшін өзекті болып отыр. Қазақстан Республикасының Президенті – Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың 2012 жылғы 14 желтоқсандағы «Қазақстан-2050» стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Қазақстан халқына жолдады. Бағдарлама мақсаты-жұмыспен тұрақты және нәтижелі қамтуды ұйымдастыру, жұмыссыздықты қысқарту арқылы халықтың әл-ауқатын арттыруға жәрдемдесу.Осындай жетістіктерімізбен біз 30 елдің қатарына кіреміз деген сенімдемін.

Берілген кесте 1-де 2010-2014 жылдар аралығында қазақстанның нарығында халықтың жұмыспен қамтылған деңгейін көреміз.

Кесте 1 – Қазақстанның жұмыс нарығының мәліметтері

Қазақстан	2010	2011	2012	2013	2014	Абсолютті ауытқу 2014/2010	
						+, - мың/ад	% пайызбен

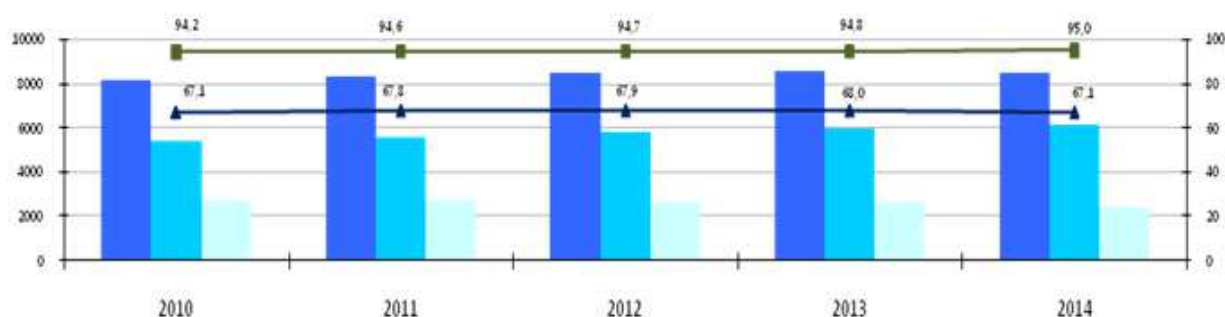
						ам	
Жұмыспен қамтылған халық	8144,2	8301,6	8507,1	8570,6	8510,1	+ 365,9	+ 4,5
Өз бетінше жұмыспен қамтылған қызметкерлер	33,3	32,8	31,7	30,6	28,2	- 5,1	-15,3
Жұмыссыздық деңгейі	5,8	5,4	5,3	5,2	5,0	- 0,8	-13,8
Ескерту автор [2] ақпарат көздері бойынша құрастырған							

Берілген талдау негізінде,біз жұмыспен қамтылған халықтың 2010-2014 ж.ж. аралығында өзгерістерді айта кетейік. Жұмыспен қамтылған халықты 2010 жылмен салыстырғанда 2014 жылы 1,04 % пайызға халықтың жұмыспен қамтылғанын байқаймыз. Абсолютті ауытқу бойынша 2014/2010 жылдарда 365,9 мың адамға көбейіп, 4,5%-ға өскенін байқадық.Ең төменгі көрсеткіш 2010 жылы болса, ал жоғарғы көрсеткіш 2013 жылғы көрсеткіш болып келеді.

Ал Өз бетінше жұмыспен қамтылған қызметкерлердің көрсеткіші бойынша 2014 жылы 28,2 % пайызбен төмен көрсеткіш, ал 2010 жылы 33,3 % пайызбен жоғарғы көрсеткіш болып келеді. Абсолютті ауытқу бойынша 2014/2010 жылдарда - 5,1 мың адамға кеміп, - 15,3%-ға кеміді.

Сонымен қатар, берілген соңғы кестедегі мәліметтерді айта кететін болсақ, жұмыссыздық деңгейінің жоғарғы көрсеткіші 5,8 % пайызбен 2010 жылы, ал төменгі көрсеткіш 2014 жылы 5,0 % пайызды құрап отыр. Оның абсолютті ауытқу бойынша 2014/2010 жылдарда -0,8 мың адамға кеміп, - 13,8 %-ға кеміді.

Келесі сурет 1-де көрсетілгендей жұмыспен қамтылған халықтың деңгейін қарастырайық.

Сурет 1 – Жұмыспен қамтылған халық

мұндағы, ■ - жұмыспен қамтылған халық,мың/адам
■ - жалдамалы қызметкерлер,
■ - өз бетінше жұмыспен қамтылған қызметкерлер,
—■— 15 және одан жоғары жастағы халыққа шаққанда жұмыспен қамту деңгейі, пайызбен
—■— экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа шаққанда жұмыспен қамту деңгейі,пайызбен

Қорытылай келе, жұмыспен қамту мемлекеттік саясатты мемлекеттік деңгейде жүргізу мәселесі негізінен еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министірлігінде шоғырланған. Іс жүзінде жұмыспен қамту саясаты Қазақстан Республикасы Президентінің Қазақстан халқына Жолдауында, Қазақстан Республикасы Қаулыларымен бекітілген іс шараларда және

«Жұмыспен қамту 2020 жол картасы» Бағдарламасында көрсетілген барлық міндеттер жүзеге асырылады. Жұмыспен қамтудың еңбекке қабілетті адамдарды тиімді пайдалану, пайдалану, жұмыс күшіне деген сұраныстың артуы, осы ұсынысты оңтайландыру, оның құнын арттырып, сапасын жақсарту сияқты маңызды өлшемдері мемлекеттік реттеу шеңберінен тыс қалып келді. Ал еңбек рыногындағы саясатта жұмыс күшін салалар, кәсіптер мен аумақтар бойынша тиімді етіп қайта бөлу ісі де тыс қалып отыр. Нарықтық экономикасы бар елдердің тәжірибесі, егер жұмыссыздықпен және кедейшілікпен күреске бөленген барлық қаржылардың кемінде жартысы жұмсалса, жұмыспен қамту саясаты тиімді болатынын негіздеп отыр.

Жұмыспен қамтудың өсімінің жаңа мүмкіндіктері үдемелі индустриялық-инновациялық дамуға өтуге жол ашады. Үдемелі индустриялық-инновациялық дамудың мемлекеттік бағдарламасын асыру: бір жағынан, жаңа жұмыс орнын құруды болжайды, алайда екінші жағынан, жұмысшылардан заманауи талаптарға сәйкес тиісті кәсіптік біліктілігінің болуын талап етеді. Мұның бәрі Мемлекет басшысының 2030 жылға қарай ішкі жалпы өнім құрылымында шағын және орта бизнестің үлесін екі есе ұлғайту жөніндегі тапсырмасын орындауға мүмкіндік береді, ал 2050 жылға қарай экономиканың бұл секторы тіпті басымдыққа ие болуы тиіс. Аталған шаралар кешенін жүзеге асыру Қазақстанға «Қазақстан - 2050» Стратегиясының басты мақсатына жетуге - қуатты мемлекет, дамыған экономика және жалпыға бірдей еңбек мүмкіндіктері негізінде берекелі қоғам құруға мүмкіндік береді. Жұмыспен қамту саласында қолданылатын саясатқа жасалған талдаудан 2000 жылдан бастап жұмыспен қамтудың мемлекеттік саясаты кедейшілікпен және жұмыссыздықпен күрес жөніндегі бағдарлама шеңберінде іске асырылуда. Осы Бағдарлама жұмыссыздарды жұмысқа орналастыруды, оларды кәсіптік дайындауды және қайта дайындауды, кәсіптік машықты талап ететін қоғамдық жұмысқа қатыстыруды, жұмыс орындарын, оның ішінде салалар мен қызмет түрлері жөнінде облыстар бойынша индикативтік көрсеткіштерді қамтиды. Бағдарламаны іске асыру белгілі бір дәрежеде жұмыссыздықтың деңгейіне, жұмысқа орналастыруды ұйымдастыруға ықпал етті.

Қолданылған әдебиет:

1. www.enbek.kz
2. www.egov.kz
3. www.stat.gov.kz
4. «Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы. Астана, 2014 жылғы 17 қаңтар. www.akorda.kz

УДК 338.2

ВЛИЯНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО РЫНКА ТРУДА НА РЫНОК ТРУДА КАЗАХСТАНА

Троценко Владимир Александрович

Мухамедиев Абай Мерланович

E-mail: 11bat@mail.ru

студенты 2 курса очной формы обучения ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан
Научный руководитель – к.э.н., и.о. профессор Рыспекова Мадина Оразовна

Данная тема, думаю, весьма актуальна в наше время, поскольку занятость представляет собой важный сектор социально-экономического развития общества, соединяющий в себе экономические и социальные результаты функционирования всей экономической системы. Кроме того, занятость - своеобразный индикатор, по которому